

ПОДАЦИ О УСТАНОВИ/ШКОЛИ	ПОДАЦИ О АУТОРИМА/АУТОРКАМА
Назив школе: ОШ “Др Бошко Вербалов”	Слободан Маринковић, по занимању официр, радно место наставник математике
Место, општина: Меленци, Зрењанин	
Школска управа: Зрењанин	
Опис примера добре праксе ИО	
Групни и тимски рад као облик рада на часовима математике	
Кључне речи: <i>основна школа,</i>	
Контекст: Укључивање ученика којима је потребна додатна подршка у рад по групама и тимски рад као облик диференциране наставе	
Опис добре праксе Од школске 2010/11. почео сам да примењујем инклузивни модел у раду са ученицима. Најпре је то била индивидуализација, која је прерасла у израду ИОП-1, а затим и ИОП-2. Током претходне две школске године имао сам 6 ученика са ИОП-2 и 8-10 ученика са којима сам радио индивидуализацију у три одељења (два одељења осмог и једно седмог разреда). Како бих постигао бољу економизацију часа, односно имао довољно времена за све ученике, а при том одржао квалитетан час, почео сам чешће да примењујем групни и тимски облик рада. Навешћу нека своја искуства, за која сматрам да могу бити занимљива. Припрема за овакав час захтева нешто више времена, јер се осим обраде наставног садржаја мора мислити и на организацију простора, потребног материјала и адекватну презентацију постигнутих резултата. Групни, односно тимски облик рада планирам у истом дану за сва одељења, тако да нема пуно померања школских клупа. Ученике дочекујем у учионици и приликом уласка делим их у групе. Најчешће спроводим насумични избор - ученици извлаче припремљене картице. Картице су у бојама, имају знак и број, тако да груписање може да се изврши и по бојама и по бројевима и по знаку. Рад почиње истог тренутка кад ученици заузму своја места. На столовима се налази припремљен материјал у боји њихове групе или означен бројем или знаком. Након што ученици запишу наслов наставне јединице, дајем кратка упутства, ученици читају своје задатке и раде их.	

Код групног рада настојим да у групи буду ученици приближних способности и тада су задаци диференцирани у складу са њиховим способностима (углавном по нивоима образовних стандарда, јер их ускоро чека завршни испит). Тежиште мог рада током часа је усмерено ка групама ученика са нижим способностима, где се налазе и ученици који раде индивидуализовано и по ИОП-у.

Чешће користим тимски рад. У тиму су ученици различитог нивоа знања, могу једни другима да помажу и свако ради онај део задатка у коме може да да допринос. Резултати који се добијају у овим тимовима често превазилазе очекивани ниво. Ученици који имају ниже способности улажу више труда да допринесу раду групе тј. тима, а они са вишим способностима боље уважавају њихов допринос и пружају им додатну подршку.

На пример, наставна јединица “Површина и запремина призме - утврђивање знања” обрађује се тимски. Сваки тим добије један модел призме, коме треба измерити потребне елементе и израчунати површину и запремину на основу научених формула. У тиму се налазе мерач - који врши мерење, трагач - који проналази одговарајуће формуле, рачуница - који врши израчунавање и извештач - који презентује резултате свог тима. Ученици врло брзо науче да улоге поделе тако да задатак имају и ураде и ученици који спорије напредују, циљ постижу у предвиђеном времену. Тимови размењују задатке и врше проверу тачности. Понекад ја сугеришем расподелу улога.

На сличан начин уз припремљен материјал може се обрадити неколико наставних јединица у ВИИ и ВИИИ разреда.

Након завршетка рада и излагања резултата настојим да час завршим тако што ће ученици набројати шта смо све радили на том часу напр: цртали, сецкали, писали, учили, презентовали резултате, рачунали и тиме сумирали своје активно учешће на часу. Набрајање почињу ученици који раде по индивидуализацији или по ИОП-у.

Дешава се понекад да ученици који раде по индивидуализацији или по ИОП-у, као и остали понекад, нису расположени за рад на часу математике. Прихватам, у одређеним случајевима да раде нешто друго, напр. задатке “за стицање математичке кондиције”. То су задаци за увежбавање, који су им познати, већ су их раније радили, како би једна ученица рекла: “Могу ли ја данас да радим оне моје задатке?” Често учествују у припремању материјала за час: исеку наставне листиће, допишу називе група, сложе контролне задатке по броју остварених бодова или слично. Након оваквих задатака, са више елана се прикључују свом тиму или групи, учествују у раду.

Порука

Уколико наставник уложи више труда у планирање, осмишљавање и припрему часова, рад са ученицима може бити врло разноврстан и обострано занимљив. У овој интеракцији се постиже највећи трансфер знања. Много је мање “пропалих,

изгубљених, минираних” часова. Задовољство због припадности групи или тиму и преузимање одговорности за постигнуте резултате корисно је за све ученике, а посебно за ученике који раде индивидуализовано или по ИОП-у. То је важан степен у њиховом сазревању и одрастању.